

EDUKACIJA

Padėjo užmegzti santykį su paveldu ir istorija

Laima STONKUVIENĖ

Į Kretingos muziejaus Baltąją salę praėjusį penktadienį buvo susirinkę septyni Kretingos rajono garbės piliečiai. Čia jie susitiko su edukacinės programos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ dalyviais – Marijono Daujoto pagrindinės mokyklos vyresniųjų klasių moksleiviais. Pažintimi su Garbės piliečio vardą pelniusiais asmenimis baigta kultūrinio svetingumo programa, kurios svarbiausias tikslas buvo padėti vaikams ir jaunimui užmegzti santykį su šalies paveldu ir istorija.

„Šiandien muziejuje susitinka dvi vertybės – jaunimas ir Garbės piliečiai, – sveikindama garbius svečius sakė renginio vedėja muziejaus kultūrinės veiklos vadybininkė, programos koordinatorė Roma Luotienė. – Tai yra baigiamasis programos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ renginys, kuriame norime moksleiviams papasakoti, už kokius nuopelnus suteikiamas garbės piliečio vardas, kiek iš viso yra Kretingos kraštą garsinusiu ir garsinančiu asmenybių, pelniusiu šį vardą, susipažinti su jomis. Labai džiaugiuosi ir dėkoju, kad susitikti su jaunimu atėjo poetė Nijolė Rimkienė, gydytoja Janina Rapalienė, tautodailininkė Laimutė Grigaitienė, medžio drožėjas Adolfas Andriejus Viluckis, buvęs rajono meras Valerijonas Kubilius, ištvermingiausiu pasaulio žmogumi tituluojamas Petras Silkinas, buvęs miškų urėdas Antanas Baranauskas“.

Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė akcentavo, kad Garbės piliečio vardas – ypatingas statusas, žmogui suteikiamas dėl jo itin didelių nuopelnų savo kraštui. „Be tokių žmonių negalėtume džiaugtis ir didžiuotis savo valstybe. Jų dėka Kretinga žinoma ne tik Lietuvoje, bet ir toli už jos ribų. Jaunimas turi į ką lygiuotis, ir tai turėtų būti jų siekiamybė“, – sakė V. Kanapkienė. Jos manymu, tokie susitikimai su Garbės piliečiais turėtų tapti tradicija, kad jaunimas žinotų jų vardus, juos pažintų, sektų jų pėdomis.

Moksleiviams priminta, kad Kretingos rajono garbės piliečio vardas iš viso suteiktas 42 asmenims: Kretingos miesto, bažnyčios ir vienuolyno įkūrėjui Jonui Karoliui Chodkevičiui; kunigaikščiui, Vilniaus vyskupui, Kretingos savininkui, pirmosios vidurinės mokyklos įkūrėjui, mūrinės statybos mieste pradininkui Ignacui Jokūbui Masalskiui; kunigui pranciškonui Jurgiui Pabrėžai; knygnešiu, Didžiojo Vilniaus Seimo dalyviui Jurgiui Gudui; gydytojui, varpininkui, literatui, vertėjui Feliksui Janušui; kunigui, pranciškonui Antanui Augustinui Dirvelei; Kretingos muziejaus įkūrėjui, pedagogui Juozui Žilvičiui; vaistininkui provizoriui, pirmajam Kretingos šauliui Vladui Grudzinskui; kraštotyrininkui, pedagogui, muziejininkui Juozui Mickevičiui; prozininkei,



Susitikti su moksleiviais atėjo Kretingos rajono Garbės piliečiai (iš kairės) Nijolė Rimkienė, Petras Silkinas, Laimutė Grigaitienė, Valerijonas Kubilius, Janina Rapalienė, Antanas Baranauskas ir Adolfas Viluckis.



Susitikimo dalyviams šoko M. Daujoto pagrindinės mokyklos šokėjos.

vertėjai Liūnei Janušytei; kompozitoriui Eduardui Balsui; inžinieriui, kraštotyrininkui Ignui Jablonskiui; tautodailininkui, skulptoriui Juozui Lukauskui; liaudies menininkui, skulptoriui Anicetui Puškoriui; pedagogui Jurgiui Maceliui; pedagogui Antanui Markauskui.

1988 metais Garbės piliečio vardas suteiktas gydytojui Juozui Pipiniui; krepšinio treneriui Stasiui Ruzgailai; pedagogai, choreografei Lidijai Sofijai Vai-

čiulėnienei; 1999 m. – tautodailininkui, medžio drožėjui Adolfui Andriejui Viluckiui; 2001 m. – miškininkui Rimantui Antanui Kvikliui ir triskart pasaulio čempionui, maratonininkui Piotru Silkinui; 2002 m. – dailininkei, scenografei Reginai Songailaitei-Balčikonienėi; pedagogui, chorvedžiui Petru Pučkoriui; tautodailininkui, tapytojui Jurgiui Račkauskui; medikui Antanui Vinkui; tautodailininkui, medžio drožėjui Bronislovui Ži-

montui; 2003 m. – miškininkui Antanui Algimantui Baranauskui; medikei Adolfinai Nijolei Elijošaitienei; pedagogai, poetei Bronėi Liniauskienei; dainininkei Reginai Maciūtei ir radijo inžinieriui, habil. dr. Vladislavui Domarkui.

2005 m. Kretingos rajono garbės piliečio vardas suteiktas poetei Marijai Meilei Kudrauskaitei; kunigui, pranciškonui Ernstui H. Šaifele; medikei Janinai Rapalienei; 2006 m. –

Kretingos rajono tautodailininkų klubo „Verpstė“ pirmininkei Laimutei Grigaitienei; poetei, tremtinei Nijolei Rimkienei; 2007 m. – medikui, verslininkui, profesoriui, habilituotam mokslų daktarui, Nacionalinės premijos laureatui Vladui Algirdui Bumeliui; 2008 m. – Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos magistrui kunigui Astijui Kungui; 2010 m. – kunigui salezičiui Hermanui Hansui Šulcui; 2012 m. – tarptautinės kategorijos krepšinio treneriui Kazijui Maksvyčiui. 2014 m. už nuopelnus Kretingos rajono bendruomenės labui ūkio, sveikatos apsaugos, kultūros, švietimo, sporto, aplinkosaugos srityse rajono Garbės piliečio vardas suteiktas Valerijonui Kubiliui.

Visi susitikime dalyvavę Garbės piliečiai dalijosi prisiminimais, moksleiviams linkėjo teisingai pasirinkti gyvenimo kelią, kad dvasinių vertybių neužgožtų materialinės, labai mylėti savo Tėvynę Lietuvą.

Edukacinė programa „Lietuva, Tėvyne mūsų“ parengta įgyvendinant Kultūros ministerijos kartu su Lietuvos muziejų asociacija inicijuotą specialią kultūrinio svetingumo programą moksleiviams „Vasario 16-osios kūrėjai ir puoselėtojai“. Edukaciniai užsiėmimai vyko lapkritį ir gruodį. Pirmajame užsiėmime „Pažink savo gimtąjį miestą“ su M. Daujoto pagrindinės mokyklos pirmokais kalbėta apie Tėvynės sampratą, praktinėje dalyje vaikai dėliojo dėlionės su gimtojo miesto istoriniais pastatais, kuriuos vėliau aplankė.

Antrajame užsiėmime „Vasario 16-osios kūrėjai ir puoselėtojai“ dalyvavo Kretingos technologijų ir verslo mokyklos dvyliktokai. Jiems pristatyta šiai temai skirta paroda apie tautinio atgimimo šviesuolius kretingiškius, kurie priešinosi Rusijos imperijos bandymams kolonizuoti ir rusifikuoti kraštą, Nepriklausomybei ginti būrė savanorių kariuomenę, o pasibaigus kovoms prisidėjo prie Nepriklausomybės valstybingumo atkūrimo. Renginyje vyko minint Lietuvos kariuomenės dieną, tad karė savanorė Aurelija Gelminauskienė moksleiviams papasakojo apie savanorišką veiklą Lietuvos kariuomenėje, galimybes tapti profesionalios karo tarnybos kariais.